

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre
2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felolós szerkesztő és kiadó: DINKREVE NÁNDOR
Postatakarékpénztári csekkiszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömök, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetési díja előre fizetendő.

Hősök ünnepe

írta: CSER KÁLMÁN

Hősi halottainké ez a vasárnap, nem azért, mintha a többi napok is nem köteleznének tisztelőre és emlékezésre irántuk, hanem mert ma adunk annak külsőleg látható kifejezést

Viaszafolytolt lélekzettel állunk a világháborúban hősi halált haltak emlékműve előtt. A márványba vésett nevek hosszú sora bangtalanul hirdeti a hűség és vitézség dicsőségét. Amikor halott hőseink előtt kegyeletünket leőrölük, éreznünk kell azt a fájdalmat, amit ők végig szenvedtek. Kiérdemelték kegyeletünket azzal a hű kötelességteljesítéssel, amelynek már nincs felfelé fokozása: odaadták az életüket. Nincs áldozat, amely az élet feláldozásával felérhetne s nincs közönet, nincs hála, amely ezt az áldozatot méltóan viszonzhatná. Az ünnepelés, a kegyeletes megemlékezés, a koszorú és a virág mind halvány, emberien gyarló jelképe a leborulásnak az ő nagyságuk előtt. Erőtlen lömjénfűst, amely megméretetlen magasságnak van szánva, de a fejünk fölött már szertefoszlik. — Mégis szép, mégis felemelő, mert a lélek, amelyből fakad, szárnyat ad neki s áldozatossá teszi mindnyájunk szentélye: a Hősök Öltára előtt.

Hősök, magyar bakák, tűzerek, huszárok, öreg népfelkelők és mind-mind a nótaszóval induló virágzó legények, egy féltvirág-ellenes vagy állok ma már az etunkben, mint egy régimúlt korszak legendájának ködbevesző meseje. Régi hatalmunk

hősei ok, már, még azok szemében is, akik velük egykorban indultak a dicsőség mezejére.

Az emlékezés meghitt, ünnepélyes óráiban elülteteljük lelkünkbe a magyar vitézség, a magyar dicsőség magját, a százczek emléket, akik hét ország idegen földjében stüpedt hantok és jeltelen tözcsigrokban aluszszák átmukat. Minden évben,

Hősök ünnepén meggyújtjuk a multra való emlékezés mécsvilágát és megtöltjük szívünket az ő leghősbibb küdelmeik szívet dobogtató, szemet ragyogtató történelmével. A hazáért ontott vérük nyomán fakadjon dús virága az áldozatra kész katonahűségnek. Dicsőség nekik.

Celldömök nagyközség iskolakivüli bizottsága az összes helybeli hivatalok, testületek és egyesületek bevo

A nagy háború hatása a semleges államokban

Az európai háborúban ezidőszent még nem minden ország, még csak nem is minden nagyhatalom vesz részt. A háború hatásait mégis mindenki megérzi akár közel van a csatlérekhez, akár azoktól távolabb éli aránylag zavartalan életét. Ennek az a magyarázata, hogy a vilákereskedelem forgalma nagy nehézségekbe ütközik. A tengeri szállítás bizonytalaná vál és megdrágult. A hadviselő államok nemcsak ellenfeliknek, hanem a semleges országoknak sem adnak elegendő nyersanyagot s a háború folytatásához szükséges legfontosabb anyagot s azzal való kereskedelmet nem engedik ki kezükből. Ez érthető, hiszen a gazdasági élet megszervezése a mai kor háborújában a hadsereggel egyenrangú tényező. Nem lehet ma már háborút megnyerni jól megazervezett és fegyvermezett gazdaság

hadiszerencse is szerencsétlen soggé válhatik akkor, ha a katonai erő nem kíséri megfelelő gazdasági erő jól felkészült ipar és hivatala magasztán álló mezőgazdasági termelés.

Ezek az alapigazságok magyarázzák azt, hogy miért fogatosítottak a hadviselő és nem hadviselő államok azamos olyan intézkedést, amely mélyen bele nyul az egyén életébe és parancszóval irányítja a termelést éppen úgy, mint a fogyasztást. A magyar közvélemény most már

násával ma, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel rendezt meg a Hősök emléknapij a polgari iskola előtti szobornál. Megelőzően 10 órakor az összes templomokban isentiszteletek lesznek tartva. Az ünnepély másora: Hiszekegy. Játsza a levante zenekar. Orbán Károly: Márványtábla előtt oimő versét szavalja Uhlár Sárika polg. isk. tanuló. Ünnepi beszédet mond Magasi Artur dr. beocés tanár. Verset szaval egy levelet. A szobor megkoszorúzása. Himnusz. Játsza zenekar.

külföldről behozott cikkeket csak korlátozott mértékben szabad a közönségnek kiszolgálatni. Van azután sok olyan rendelkezés, amely a hulladékhulladékot hasznosítja, illetve kötelezően előírja, hogy a hulladékhulladékot és egyéb nyersanyagokat be kell szolgáltatni. Norvégiában a konyhai hulladékot gyűlik a abból serléteket hízlanak. Számos országban korlátozták a fűtőanyag, a világító gáz és a villamosáram fogyasztását.

Mindezek a rendelkezések azt mutatják, hogy hatalmas értékek súlyos milliók rejtőznek a könynyedén eldobott hulladékban. Miután pedig a mai kérhethetlen gazdasági harc idején minden pocskólas veszledeget jelent az ország számára, szigorú intézkedések vigyáznak a nemzet magasabb gazdasági érdekeire. De ez még nem elegendő! Szükség van arra is, hogy minden egyes ember, minden háziasszony okos beosztással éljen. Gondoljunk arra, hogy a gondtalanul elszórt arasznyi cérnaszál 50 háztartásban már egy egész országos viszonylatban pedig az egész lakosság egy-két napi szükségletét jelenti. Nagy összeg ez pénzben, de sokszor még ennél is több, hiszen a tengerentúli országokból gyakran még aranyért sem lehet a legfontosabb szükségleti cikkeket beszerezni.

Takarékoskodjunk tehát a nyersanyaggal. Magunknak és nemzeliünknek takarékoskodjunk ezzel, mert a magunk gondját csökkentjük, a nemzet ellenálló országban — pl. Litvániában — hazafias kötelesség.

A Német Birodalom villámháborúja

A Német Birodalomra rákényszerített nyolcadik hónapos háború most már teljes erejével, a német haditechnika bámulatos felkészültségével tombol.

A világ még soha nem látott ekkora hadseregekkel kezdő háborút, soha nem látott ilyen emberpusztító, a technika minden elképzelhető vívmányával, rettentő hadi

gépekkel, mindent elseprő reptőlógép óriásokkal felszerelt hadseregeket.

A mai hadsereg vezetéséhez nem elég a mult bátorsága, nem elég, hogy a parancsnok bátor, felegyelmeztet legyen, nem elég a jó katonasem, kell, hogy a mai hadvezér nem rávevett, hanem részletett, a természet által nagy tehetségekkel megáldott olyan hadvezér legyen, akinek

amely ma-n tovább indul Zalaege-szrege 21 óra 35 percor. Nem javolt a közlekedés Győr felé, pedig a 20 óra 2 percor érkező keszthelyi fordóvonattól kellene Győr felé egy személyvonat, amelynek ellenvonata úgy fél 1 tájban érkezhetne Celdömökre. Utasforgalma ennek a vonatnak is lenne, az utazo közönségnek pedig nem kellene fél 1 ig a Szombathelyről Budapestre induló személyvonatra várni. A celdömöki fűőháznak még oda lehetett volna adni a reggel 7 óra 20 percor Veszprémpis-őróra vonat, amelynek ellenvonatának továbbítását, mert a mozdony-

személyzet itt a vonat visszaindulásig 18 óra 6 percig pihenőt tart, Veszprémtől pedig mozdonycsere van, holott a Celdömökről beállítandó nagymozdony némi fordavaltoztatással, a takarékoság elvének betartása mellett, kevesebb üzemi költséggel bonyolítható le ezen vonat forgalmát. Megemlítyük még, hogy a 22 óra 36 percor Keszthelyről érkező második fordóvonat Celdömökiig közlekedik és csatlakozást kap a Győről 22 óra 41 percor érkező és Szombathelyre 22 óra 48 percor induló személyvonathoz.

Celdömölk vendégei:

MÓRICZ ZSIGMOND és CSELÉNYI JÓZSEF
Irtá: **Nádasy Lajos**

Az evangélikus és református ifjúság június 9-én tartandó külföldi utasjelének két országos hírű vendégét — legalább is hírből — mindenki ismeri. Ez a pár igénytelen sor, nem is az ő bemutatásuk akar lenni, mindössze emlékezés. Emlékezzünk egyik legkedvesebb regényalkunkra: Nyilas Misire, kinek meleg szívvel, könnyes mosolygással kísértük végig életét. Emlékezzünk arra a pillanatra, amikor a még újdonságnak számító rádiókészülékünk előtt ülve, megilletőve hallgattuk a felénk szóló édes melódiákat: Cselényi József és Bogdán Margit ajkáról. Megremeg a szívünk és a lelünk. Emlékezzünk és szinte magunk mellett érezzük az író és a művészt. Lelkünk eggyé lesz vele, áttüzesedik és megtellik nyugalommal, békeséggel. Nem halljuk a felénk zúduló vihar szívet remegtető orgonáját, nem halljuk a háboruk híreit, repülőgépek zúgását, emberek ualáhörögését. Óh, milyen jó néha visszaálmódni a múltat és kikapcsolódni a jelen ridegségéből. Emlékezzünk!

Móricz Zsigmond ma második ifjúkorát éli. Amint a bangját hallgatom, ízes magyar nyelvében, hanghordozásában az ősi magyarság nyelvének zamatait érzem, annak tüzét kóstolgam. Dunántúli, kifecmullt magyar nyelvhez szokott fülemnek kissé szokatlan, de

arra riadok, hogy lelkem legmélyében szunnyadó ősi szép

szavakról, a jövendő építéséről. Átvette a Kelet Népe c. folyóirat szerkesztését, élére állt a forrongó magyar írói gárdának és hatalmas cselekvőkészséggel fogott hozzá, hogy oktasson, tanítson és ébresszen. Megcsufolva a bibitembályi álmító és hazug jelezőt a »termékeny magyar lelkhaságról«, újra az élre áll, megifjodva, ifjú tüzrel és lelkesedéssel. Érti és tudja, hogy az írónak ma nem lehet visszi

búzódva élni. Előkészülni és előkészíteni: ez a mai írónak a hivatása. Előkészíteni a magyarságot az elkövetkezendő időkre, megacélozni a lelkeket, széles rendeket vágni a megoldandó probléma mezőkön, utat mutatni: ez a mai írónak a hivatása. Előkészülni, az író mondanivalóját megérteni: ez a közönség feladata.

Cselényi József ma is az első, megszaporodott magyarnóta énekeseink között. Egyazon gyönyörűséggel haligatja őt a magyarnótát kedvelő és a klasszikus zenéért lelkesedő ember. Hangjával, a fülön keresztül, belopja magát a szívbe és a lélekbe. Nem lehet ellenállni meleg hangjának, temperamentumának. A magyar rádió születésénél már ott látjuk Cselényit a legkedvesebb alkalmak közé tartozó, ha a rádió műsorában Cselényi József neve állt. Míg a Nemzeti Színházban népszínműveket játszottak, addig a színház rendes tagja volt, de mikor a népszínműveket kifirtották a Nemzetiből, Cselényit nyugdíjazták. Sokfelé énekelt. Budán a svábok között olyan sikere volt, hogy azóta sem volt Budán olyan népszerű motyornodaénekes. Műkedvelői előadásokon is sokat szerepelt kezdő korában. Egyik ilyen előadás szöketési jelenetében annyira beleélté magát, hogy a női főszereplőt — mostani feleségét — örökre sikerült meg

üdvözölhetjük és művészetében önyörködhelünk, annak kö-

vásának egyik szerződése és német utolsó sorban a háború miatt nem tudott eleget tenni. Annak, aki a magyar kérdések iránt érdeklődik és a magyarság szép termésében örömet lel, nem szabad hiányoznia erről az estéről.

Használt ablakkeretek és zsanok
10 állapotban levők a dők
Gvarmthy-ter m alatt, **Szekeresök** mel

Eltűnt a kiscelli „Gemeinde Wirtshaus“

Kerekén 190 esztendeig állott lenni a Szentharomság tér keleti sarkán és még Koptik Odó dömöki apát építette az akkor tízezer szakra érkező bucsusok testi szükségleteinek kielégítése céljából. Nehány évig egyserben csak apátsági kocsmának neveztek, majd a hivatalos protokollokban »Gemeinde Wirtshaus« néven fordul elő, ezzel is jelezve, hogy az új templom mellett keletkezett Kicell lakossága még teljesen német, amely főként Sijárból lett ideletelepve. Az első berítése, Patzold Mihály 1768-ban az apátságtól örökaron is megsejteszte, de rövidesen Strauss And. assz. elcsorította a ne mesdömöki Angyal-fogadórt.

Ezután a »Gemeinde Wirtshaus« csakran cserélt gazdát. 1787-ben már új gazdája van, Schindt János, aki a kocsmát és a hozzá tartozó négy hold föld után évi 70 pengő adót fizet az apátság földesuraságnak. Par év múlva Risz János, aki viszont 1811-ben már »Szarvas-vendéglő« nével eladta Trukter Jánosnak. Ez időtől fogva száz esztendőn keresztül a Trukter-Törv családé, melynek tagjai tekintélyes pénzt szereztek mind maguknak, mind a vendéglőnek hét varmegye határában.

A kiscelli Szarvas-vendéglő tehát végig nézte az új település felvirágzását, rohamos fejlődését és annak minden banatából és örömeiből is kivette részét. 1809. június 10-én Meskó tabornok nemesi felkelői a kiscelli temető mellett meglepik és szétverik a győri csapatból visszaözlő franciák sereg elővédjét. Más nap és több napon keresztül a főserveg a védetlen Kiscellen tölti ki a bosszuját és a franciak az apátsági pince mellett ingyen dőszöltek a Szarvas vendéglőben is, nem kimélve Risz János borát és ennivalóját. Ugyanezen év végéig a francia megszállás a Raba-vonalig tartott s így az emlékeztet varmegyei kaok és rendek augusztus 28-án Kiscellen ütek össze megyegyűlésre. A hadi szeréről és hadi segélyről folytató tanácskozások részben a klastromban, részben a Szarvas-vendéglő előtti téren, amely azóta se látta együtt az egész Vas vármegyét.

Valamirel később, 1831. május 25-én Kiscellenben gyűltek össze Kialudny Sandor vezetésével a dunántúli varmegyék köldöttéserei, hogy megalkítsák a »Dunántúli Szinjtársaságot«. Ennek eredménye lett a Dunántúli esísnök lélepitelt balatonfüredi színház megvalósulása, nem különben az a kétnapos »aldomása«, melyet az egybegyűléseken iljak rendeztek a jól vezetett munka örömeire a Szarvas-vendéglőben.

Amikor június celli Szarvas-ban folyt le az első honrádtoborzás. Bent a naggyerekekben

kor nevel, mint az udvaron a táncos, Vidos Marton szolgabíró két duli osikósa, már feloszlott honvéd, járta a verbongot és a celli leányok, köztük a három legesebb és legmódosabb, Weidacker Maria, Törv Lujza és Franciska, kótányaszámra hordták a virágot a gombolyagszám a szalagot a honvédek kalapjára.

Aztán jött a tíz évig tartó Bach-rendszer, a 67-es kiegyezés, végül a világháború, amely után két évize den keresztül Celdömölkön ugyan- csak fogalomma vált az épen 100 évig Szarvas nevét viselő Domokos

A M I T

ma megtehet, né halassza a holnaputánra, mert júnus 5-én van a jólékonycélú magyar királyi állami sorsjáték házasa, melynek főnyereménye

40.000 ar. P

19.600 nyercemény, 285.000 P-értékben.

A sorsjegy arany egész P 3, fél P 150.

A sorsjegy kapható minden sorsjegytárasztónál, valamint az összes dohánytőzsdékben

Lajna ur vendéglője is, de a sors mustoha és argalmatlan, a caakny és kapa sem a mulnának, sem az emlékeknek nem kezelemznek s így ma már a Gemeinde Wirtshaus földig lerombolt falai helyén ott lebeg az örök igazság: fu t!

H I R E K

A pannonhalmi főapát Celdömölkön. Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát pénteken délelőtt 11 órakor auton Celdömölkre érkezett a beencé rendházból szokasos évi vizsgálat megjelésére. A főapát szombaton délután tartozott el Celdömölkre.

Urnapi körmenet. A katolikus egyház egyik legszebb önnepének most az időjárás is kedvezett. A hatalmas körmenetet Jandi Bernardin dömöki apát, kormányfőtanácsos vezette, amelyben a helybeli papság, a hatóságok vezetői, a katonaság képviselői, a vasolasság, valamint a különböző egyesületek zaslók alatt nagy számban vettek részt. A körmenetet ma mise után megismétlik.

Főlgazgatói látogatás. Dr. Liber Béla szombathelyi kir. főlgazgató az elmúlt heten meglátogatta a helybeli líu és leánygolgári iskolákat.

Főtőháztüzirágát. Bossonyi László MAV műszaki tanácsos az igazgatóság megbízására szerden főtőháztüzis gálatot tartott Celdömölkön.

Kettős esküvő Jánosházán. Ma, vasarnap délután egy családbot kettős esküvő színhelye lesz a jánosházai plebánia templom. Fél 7 órakor orvath Lajos celdömöki tanító és

Lajos kereskedő és Czoppo Irénke esküdnek egymásnak örök házset.

Dr. Oetker's
SÜTŐPOR ÉS VANILLINCUKOR

